

TVÅ

2.1 Verkligheten

¹Många filosofer och även ockultister har trott att verkligheten inte är vad den synes vara. De har förnekat att den synliga fysiska materien är vad den är och hävdad att den skulle vara något annat – en illusion, dröm, enbart subjektiv uppfattning. De har trott att bara därför att vår uppfattning av verkligheten bildas i hjärnan, så måste verkligheten också vara ett hjärnspeke: ”När vi vänder oss bort, upphör världen att existera.” Märkligt då att vi har samma illusion gemensam. Konstigt också att människorna hela tiden kan utvinna ny kunskap ur och om denna illusion med hjälp av sina sinnesorgan och vetenskapliga instrument.

²Gentemot sådana hugskott hävdar hylozoiken detsamma som sunda förnuftet. Nämligen att verkligheten givetvis är objektiv, det vill säga: att den finns utanför oss och är sådan den är oberoende av våra fantasier om den.

³Endast en verklighet som är objektiv kan vara gemensam för alla. Endast en verklighet, som är oberoende av människans fantasier och (i vårt tidsperspektiv) oföränderlig, kan vi utforska och vinna kunskap om. Och endast genom objektiv kunskap kan vi få större frihet, öka makten över vårt öde som individer och som släkte. Den objektiva verkligheten är förutsättning för såväl kunskap som enhet och frihet.

⁴Enligt hylozoiken är verkligheten först och främst vad den synes vara, nämligen fysisk synlig materia. Men dessutom är verkligheten något helt annat och ofantligt mycket mera.

2.2 Mer om verklighetens tre aspekter

¹Verkligheten är fysisk synlig materia. Men samtidigt är den också något helt annat. Detta andra är medvetenhet och rörelse.

²Materien är påtaglig – objektiv. Alltså intet tvivel om att den är verklig. Medvetenheten är våra sinnesintryck, drifter, begär, känslor, fantasier, tankar, ideer, viljeförnimmelser – allt som sker i vårt inre liv. Intet i det inre går att ta på. Men är det överkligt därför? Knappast! Läsaren av denna bok anser nog, att hans medvetenhetsliv är i högsta grad verkligt för honom, liksom författaren anser detsamma om sitt medvetenhetsliv. Mycket i detta inre liv är gemensamt för oss båda. Annars skulle vi inte förstå varandra och skulle denna bok vara begriplig endast för sin författare.

³Medvetenheten går inte att ta på, exaktare uttryckt är den subjektiv. Ändå är den verklig. Naturligtvis har ”tänkarna” försökt att trolla bort också denna verklighet. Och för detta syfte har de tagit i bruk den missvisande ”ingenting annat än”-metoden. Tankar och känslor är ”ingenting annat än kemiska reaktioner i hjärnan”, påstår man. Visst kan det konstateras, att kemiska och elektriska reaktioner äger rum i hjärnan, när vi erfar en känsla, tänker en tanke eller fattar ett beslut. Men är den kemiska reaktionen eller de elektriska laddningarna detsamma som tanken, dess innehåll av medvetenhet?

⁴Vi inledde detta avdelning med att konstatera, att den objektiva materien inte kan förklaras såsom subjektiv medvetenhet, inte kan förklaras såsom illusion eller uppfattning. Lika litet kan man gå motsatta vägen: reducera medvetenhet till blotta materiefenomen. Materia och medvetenhet är båda absoluta. Detta innebär att de inte kan förklaras ur varandra eller med andra faktorer, utan att de själva är grundfaktorer i tillvaron. Då de är sådana, borde man inte behöva diskutera huruvida de finns och vad de är utan enbart konstatera dem som de självklarheter de är.

⁵Materia och medvetenhet är grundfaktorer i tillvaron. Men är de de enda? Låt oss gå tillbaka till exemplet med tankeprocessen. Hjärnan är materia, tankeinnehållet är medvetenhet. Bilden är alltjämt ofullständig. Den är statisk, inte levande. Det dynamiska, själva processen, måste komma med i bilden. Hjärnan är intet statiskt, utan däri pågår alltid aktivitet av många olika slag och på alla nivåer av materiens organisation, bland celler, molekyler, atomer och subatomiska partiklar. Icke heller medvetenheten är statisk utan skiftar ständigt mellan olika till-

stånd, är ständigt aktiv på olika sätt.

⁶Den tredje grundfaktorn i tillvaron, som präglar både materiens och medvetenhetens värld, är alltså rörelsen, det dynamiska. Rörelse är förändring och förändring är rörelse. Ingenting i hela kosmos får lov att stå stilla, ens för bråkdelen av en sekund.

⁷Allt som nu sagts kan sammanfattas så: Verkligheten och allt i verkligheten har tre klart urskiljbara aspekter. Dessa är materien, medvetenheten och rörelsen.

⁸De kallas aspekter, eftersom de är tre olika sidor av en och samma verklighet. De är alla tre fullt verkliga, men uppdelningen är en effekt av vårt begreppstänkande, när vi iakttar en verklighet, som i sig är enhetlig och odelbar. Materiens värld är samtidigt medvetenhetens och rörelsens värld. Kom ihåg exemplet med tankeprocessen! Ingen av de tre kan finnas till utan de två andra. Allt som finns är materia, men all materia har medvetenhet och är i rörelse.

2.3 Den överfysiska verkligheten

¹Hylozoiken talar om en verklighet utöver den fysiska, den överfysiska tillvaron. Klärvoajanter iakttar överfysiska former, som osynliga för de flesta andra människor tränger igenom den fysiska, synliga materien. Omkring levande varelser observerar de ett slags psykisk atmosfär, den så kallade auran. En amerikansk läkare, dr Shafica Karagulla, forskade om auran och dess medicinska betydelse. Hon hade fattat intresse för dessa ting, sedan hon träffat flera kolleger, som kunde iakttaga auran som ett "fält av livsenergi" runt sina patienter. De hade lärt sig att använda den klärvoajanta förmågan för att ställa diagnoser. De berättade att de ofta kunde "se" en sjukdom som ett "fel" i livsfältet, innan det yttrade sig patologiskt i organismen.

²I sin bok *Breakthrough to Creativity* sammanfattade dr Karagulla sina rön sålunda: Människan har ett livsfält av fysisk energi, som är på gränsen till synlighet. Det yttrar sig som en "ljusaura" och sträcker sig flera centimeter utanför kroppen. Vidare har hon ett emotionalt eller känslöfält, som når flera decimeter intill en halv meter utanför kroppen. Och därtill har hon ett mentalt eller intellektuellt fält, som når mer än en halv meter ut. Dr Edward Aubert har kommenterat hennes bok sålunda:

³"Det verkar som om vi levde i ett väldigt hav av växelverkande energier. Dessa energier rör sig in i och ut ur våra individuella fält på ett sätt, som påminner om andningen. Varje människa tycks ha sitt eget sätt att upptaga energi. Vissa gör det främst genom intellektuell stimulans, medan andra gör det genom emotional upphetsning. Depression och självupptagenhet minskar kraftigt förmågan att tillgodogöra sig energierna."

⁴Detta visar tydligt att också den överfysiska verkligheten har de tre aspekterna materia, medvetenhet och rörelse. Auran är ingen effekt av organismen, ingen utstrålning av den. Den har en självständig existens. I utomkroppsliga upplevelser (kapitel 1.2) upplever sig människan leva och vara medveten i sin "andekropp" (det vill säga auran), då hon för stunden lämnat organismen. Auran har en egen struktur, oberoende av organismens, och sjukdomar visar sig som regel först i auran och drabbar kroppen sedan.

2.4 En mångfald världar

¹Den fysiska materien är synlig och påtaglig för oss. Eftersom den överfysiska materien är osynlig och opåtaglig för oss, vill somliga filosofer kalla den subjektiv eller "andlig" och inte objektiv eller materiell. Men detta visar bara deras okunnighet om den överfysiska verklighetens natur. Grunden till den fysiska materien är atomer, som vi inte kan uppfatta med sinnena. Det är först i tillräcklig mängd och tillräckligt grov sammansättning, som de blir uppfattbara för oss som objektiv materia. Givetvis är atomerna i sig precis lika objektiva som de synliga former de bygger upp. Vi får inte begå tankefelet att tvinga på materien vår egen begränsade förståelses förfelade kategorier.

²När Maxwell och Hertz upptäckte de elektromagnetiska fälten för nu mer än hundra år sedan, blev följden att begreppet materia vidgades till att omfatta också dessa fält. Dittills hade

begreppet fält varit ofattbart. Vetenskapen uppfattar alltjämt fält såsom enbart fysiska. Erfarenheterna av överfysiska "livsfält" skall dock till slut förmå vetenskapen att vidga materiebegreppet ännu mer, utöver begränsningen till det fysiska.

³Enligt hylozoiken finns det många slag av överfysisk materia. Dessa materier tränger fullständigt igenom den fysiska, finns i samma rum som den fysiska. Auran tränger igenom organismen och når dessutom ett stycke utanför den.

⁴Hela den fysiska världen, inte bara vår planet, utan hela solsystemet och den kosmiska rymden bortom, är uppfylld och genomträngd av överfysisk materia av olika slag. Detta är möjligt genom att också den solidaste fysiska materia mestadels utgöres av tomrum mellan och inom atomerna. I detta tomrum finns skenbart obegränsat utrymme för de allt finare atomer, som den överfysiska materien består av.

⁵På detta sätt bildar de olika överfysiska materielagen olika världar i samma rum som den fysiska världen. När man i hylozoiken talar om världar, menar man alltså inte olika planeter eller dylikt, utan olika materietillstånd eller dimensioner i samma rum.

⁶Varje värld har sitt eget slag av atomer, sitt eget slag av materia sammansatt av dessa, sitt eget slag av karakteristisk medvetenhet, sitt eget slag av rörelse (energi, vibrationer). De tre aspekterna finns i alla världarna men yttrar sig på helt olika sätt i var och en.

⁷Den fysiska världens atomer är de största eller grövsta. De närmast finare är de som bygger upp emotionalvärlden. Därefter i finhetsgrad kommer mentalvärldens materia. Sedan följer en lång oavbruten serie allt finare slag av atomer.

⁸Atomerna av det finaste slaget är uratomerna, monaderna.

⁹Emotionalvärlden har fått sitt namn av att emotionerna eller känslorna är den typiska medvetenheten hos dess slags materia. "Känslöfältet" i auran består av emotionalmateria. Genom sin emotionalaura står alla organismer (människor, djur och växter) i förbindelse med varandra. "Vi lever i ett väldigt hav av växelverkande energier." Den individuella emotionalauran är en förtätning av det omgivande emotionala "havet" och har ett ständigt utbyte av materia, energi och medvetenhet med detta. Motsvarande gäller för det "intellektuella fältets" samverkan med mentalvärlden. Dess typiska medvetenhet är tankar och ideer.

2.5 *Subjektiv och objektiv medvetenhet*

¹Den subjektiva verkligheten är medvetenheten. Den objektiva verkligheten är materien. Det finns inga enbart "subjektiva världar" såsom motsats till den objektiva fysiska världen. Alla världar är både subjektiva och objektiva, eftersom de alla har båda aspekterna: medvetenhet och materia.

²Medvetenheten kan uppfatta allt slags verklighet: materia, medvetenhet och rörelse. Medvetenhetens innehåll kan därför vara både subjektivt och objektivt. Medvetenheten har subjektivt innehåll när den är upptagen med sig själv, känslor, tankar, minnen och så vidare. Detta kallas subjektiv medvetenhet. Medvetenheten kan iakttaga också materien. Det gör den till exempel, när vi med våra sinnen uppfattar det som händer i det fysiska. Detta kallas objektiv medvetenhet.

³Normalt har människan objektiv medvetenhet endast om den fysiska materien. Objektiv medvetenhet om emotional och mental materia innebär att man kan "se" materiereformer i dessa världar, till exempel auran runt levande organismer. Detta kallas vanligen klärvoajans. Den emotionala klärvoajansen är långt vanligare än den mentala.

⁴De allra flesta människor är dock inte klärvoajanta. Frånsett sinnenas förnimmelse av den fysiska världen är människans medvetenhet enbart subjektiv. Hennes hittills utvecklade emotionala och mentala medvetenhet är subjektiv. Detta är orsaken till att de flesta människor förkastar tanken på överfysiska ("andliga") världar. Idén att känslor och tankar inte skulle vara blott subjektiva medvetenhetstillstånd utan även objektiva ting, ha utsträckning i rummet, vara kraftfält som har bestämda vibrationsfrekvenser, förefaller underlig för dem. Men inte för män-

niskor med högre (överfysisk) objektiv medvetenhet.

⁵Varje tanke är medvetenheten hos en bestämd mental materief orm, varje känsla bäres av en emotional form. Med sådana tanke- och känslöformer fyller människan ut mental- och emotionalvärlden, antingen hon vet det eller ej. De kan iakttagas av den klärvoajante och tydas av den som lärt sig deras språk.

2.6 Jaget och dess höljen

¹Vårt inre liv, vår medvetenhet, kan vid första betraktande verka enhetligt. Men efter en stunds själviakttagelse inser vi, att vi har medvetenhet på tre plan samtidigt: det fysiska med sinnesintryck och viljeimpulser till musklerna, det emotionala med begär och känslor, det mentala med tankar och ideer. Det är alltså möjligt att samtidigt vara medveten om kyla, hysa en känsla av upprymdhet och syssla med tankeverksamhet, såsom att göra en beräkning eller planera en resa. Medvetandet är för stunden mer koncentrerat på något av planen. Medvetandet växlar hela tiden plan och är i ständig, rastlös aktivitet.

²Ibland, då vår uppmärksamhet inte är helt fångad av den fysiska yttervärlden och inte heller är helt försjunken i vår inre emotionala eller mentala värld, vaknar jaget till medvetenhet. Det iakttar då kanske, liksom en fristående observatör, den ständigt växlande trefaldiga medvetenheten. Detta kan man erfara med en smula själviakttagelse. Känslorna och tankarna synes löpa fritt efter egna associationslagar, men jaget kan ingripa och styra dem, om det vill. Det som iakttar och styr måste vara något annat än det som iakttas och styres. Jaget är sinnesförmimmelser, känslor och tankar, men också något annat och bortom dessa. Det kan identifiera sig med dessa slag av medvetenhet men också avsäga sig identifieringen medvetet. Jaget tycks i sig självt vara ett centrum av iakttagande självmedvetenhet och ett centrum av vilja.

³Enligt gängse materialistisk psykologi alstrar hjärnan alla slags medvetenhet. Enligt hylozoisk psykologi är hjärnan inte orsak till medvetenheten utan endast instrument för medvetenhetens yttringar i det fysiska. Hjärnan har blott ringa egen medvetenhet. Hjärnan är visserligen förutsättning för medvetenhet i fysiska kroppen. Men varken kropp eller hjärna är förutsättning för medvetenhet, som de utomkroppsliga upplevelserna ger vid handen. För att ge en liknelse: En radiomottagare är nödvändig för att lyssna på en utsändning i den fysiska världen. Men utsändningen och sändaren som åstadkommer den är oberoende av om mottagaren fungerar eller ens existerar.

⁴Endast fysisk medvetenhet uppstår i den fysiska kroppen. Men nu är enligt hylozoiken all medvetenhet knuten till materia. Människans olika slag av medvetenhet måste ha ett annat materiellt underlag än organismen. Enligt hylozoiken är underlaget dels monaden (jagatomen), dels monadens höljen i olika världar med dessas helt olika slag av medvetenhet.

⁵Människans hölje i den synliga fysiska världen är organismen. Dessutom har människan ett hölje av finare fysisk (för de flesta osynlig) materia och tre överfysiska höljen.

⁶Räknade från grövsta materielag mot finare är människans fem höljen:

- (1) ett grövre fysiskt – organismen
- (2) ett finare fysiskt – eterhöljet
- (3) ett emotionalt hölje
- (4) ett grövre mentalt – mentalhöljet
- (5) ett finare mentalt – kausalhöljet, ”själen”

⁷Det är närvaron av fyra finare höljen i organismen, som gör att människan alls kan leva sitt liv i fysiska världen och samtidigt ha emotional och mental medvetenhet. Utan sitt emotionalhölje skulle hon sakna begär och känslor, och utan mentalhöljet skulle hon inte kunna tänka. Medvetenheten i kausalhöljet är ännu outvecklad hos de allra flesta. Fullt utvecklad ger den kausala medvetenheten en omedelbar, korrekt uppfattning av allt den riktas mot i människans

tre världar, klagörande tingens orsaker och verkningar, oberoende av avstånd i planeten eller av förfluten tid. De gamle (i esoteriska kunskapsskolorna invigda) kallade detta för intuition eller ”skådande av ideerna i idévärlden” (kauslvärlden).

⁸Eterhöljet är faktiskt det viktigaste av de båda fysiska hölkena. Det förmedlar flera livsuppehållande energier (”livskraften”) till organismen. Brister i eterhöljets funktion återverkar på organismen som nedsatt vitalitet och sjukdom. Många människor kan skönja sitt eget och andras eterhölje som en tunn, svagt självlysande hinna omgivande hela kroppen. Eterhöljet tränger igenom organismen, bildar skenbart en fullständig kopia av den, så att varje cell har sin egen eteriska motsvarighet, sitt eget eterhölje. I verkligheten är det tvärt om: organismen är en kopia av eterhöljet. Alla organiska former bildas med eterhöljet som grundform eller ”blå-kopia”. Det kallas därför också ibland för formbildningshöljet.

2.7 Medvetenhetsyttringarnas tre aspekter

¹Verkligheten är en enhet av materia, medvetenhet och rörelse. Om vi betraktar någon av de tre livsaspekterna isolerat, så blir vår uppfattning alltid ofullständig och missvisande. Biologin ser evolutionen som endast formernas utveckling och ser inte till medvetenheten i formen. Psykologin intresserar sig för medvetenheten som sådan men vet ingenting om dess materiella grund: människans emotional- och mentelhölje liksom monaden.

²Allting i kosmos har tre aspekter. Så ock medvetenhetens yttringar. De känslor vi hyser och tankar vi tänker är inte bara subjektiva medvetenhetstillstånd. Känslor och tankar är också materieformer. De är slutligen även krafter; de är verkningar av orsaker och blir i sin tur orsaker till nya verkningar.

³Två urgamla esoteriska talesätt belyser detta: ”tankar är ting” och ”energi följer tanken”.

⁴Det finns en genomgående parallellitet mellan materia, medvetenhet och rörelse (kraft). Fysisk materia består av de grövsta atomerna i kosmos, emotionala av finare, mentala av ännu finare och så vidare. Materien är bärare av, medium för rörelsen, de vibrationer som uppfyller hela kosmos. Ju finare atomerna är, desto snabbare, intensivare, mer genomträngande blir också vibrationerna de bär. Denna parallellitet mellan materien och rörelsen har en avgörande betydelse också för medvetenheten. Varje medvetenhetsinnehåll motsvaras nämligen av sin bestämda vibration i sitt bestämda slag av materia. Det finns fysiska, emotionala, mentala vibrationer och så vidare.

⁵Detta är kanske lättare att förstå, om vi ser på förhållandena i den fysiska världen. Fysisk materia vibrerar, en våg går ut åt alla håll. Har vågen en viss frekvens, förmedlar den blå färg, en annan lägre frekvens förmedlar tonen do. Vibrationerna träffar respektive sinnesorgan hos människan. Där ger de upphov till motsvarande elektriska nervimpulser. Dessa urladdas i hjärnan, men det registrerande organet är den eteriska hjärnan, inte den grovfysiska. Jagatomen, monaden, med sin erfarenhet av de oändligt skiftande vibrationernas betydelse, tolkar intrycket omedelbart och korrekt.

⁶Möjligheterna till differentiering förefaller oss outtömliga. Vi kan tänka oss hur många olika färgnyanser, toner, dofter etc. som helst. Detsamma gäller de emotionala vibrationerna, olika känslökiftningar och stämningsslägen utan ände.

⁷En människas känsla, stark eller svag, varaktig eller flyktig, uppmärksam av henne själv eller omedveten, ger upphov till en karakteristisk vibration i hennes emotionalhölje. Höljet står i omedelbar kontakt med emotionalvärlden. Vibrationen når ut åt alla håll. Den går snabbare än ljuset och försvagas först på ofantligt avstånd från källan. Allas emotionalhöljen, som nås av vibrationen, blir påverkade. Är vibrationen tillräckligt stark, höljet tillräckligt mottagligt och jaget inte upptaget med annat, så registreras känslan som om den vore individens egen. Så fungerar telepatin, ett universellt fenomen i kosmos.

⁸Vi är mer telepatiska än vi anar. Mycket av vad vi tror vara våra egna känslor och tankar är suggestioner utifrån. Det är mera till ont än till gott: den skenbart grundlösa nedstämdhet, som

man kan drabbas av i storstadens människovimmel, är ett exempel.

⁹Detta visar betydelsen av att vara aktiva, uppmärksamma i vår medvetenhet. Det är i passiva tillstånd vi lättast tar emot dåliga inflytelser utifrån. Vi människor har långt kvar till medveten telepati, avsiktlig överföring av tankar. Vi måste först lära oss att vara positiva, inte belasta andra med vår negativa emotionalitet, våra deprimerande känslor.

¹⁰I varje sekund träffas våra fem höljen i tre världar av oräkneliga vibrationer. Våra sinnen registrerar bara en ytterst liten bråkdel av alla slags vibrationer i den fysiska världen. Motsvarande gäller vår subjektiva medvetenhet i de överfysiska höljen. Mindre än en miljondel av alla vibrationer uppfångar vi. Allt annat går oss förbi. Kunde vi uppfatta och korrekt tolka alla vibrationer, som når oss över ofantliga avstånd, så skulle vi vara nära nog allvetande.

2.8 Esoterisk kunskapslära

¹Hylozoiken beskriver kosmos som en serie världar, dimensioner i samma rum. Om vi kallar fysiska världen för den lägsta, så blir de överfysiska världarna de allt högre världarna i denna serie. "Lägre" och "högre" används alltså inte i betydelsen "under" och "över" i rummet utan i betydelsen lägre och högre slag. Vad innebär då lägre och högre slag? Låt oss se det ur de tre verklighetsaspekterna.

²*Materieaspekten:* Kosmos är en serie allt finare materietillstånd. Högre materieslag består av finare (mindre sammansatta) atomer än lägre materieslag. Varje högre materieslag i serien tränger igenom alla lägre slag.

³*Medvetenhetsaspekten:* Kosmos är en serie allt högre medvetenhetsnivåer, knutna till motsvarande materietillstånd. Högre medvetenhet är klarare och mer omfattande än lägre. Liksom högre materia tränger igenom all lägre, så uppfattar högre medvetenhet alla lägre slag.

⁴*Rörelseaspekten:* Kosmos är en serie energinivåer. Högre energier är intensivare och mäktigare än lägre. I varje högre värld ökar också medvetenhetens kapacitet att styra de allt mäktigare energierna. Högsta världen i kosmos består av monader med högsta möjliga medvetenhet. Dessa monader styr de högsta kosmiska energierna "ner" genom alla de lägre världarna, så att evolutionen i dessa drivs fram mot det förutsedda slutmålet: att alla monader skall nå den högsta kosmiska världen.

⁵Ett högre slag av medvetenhet uppfattar alla lägre slag. Men en lägre medvetenhet kan inte uppfatta en högre, utan den verkar obefintlig. Tanken, till exempel, kan uppfatta, förstå och styra begäret. Men begäret kan inte fatta tanken utan är "mentalt blind". På motsvarande sätt kan begäret sortera sinnesintryck i behagliga och obehagliga, men sinnena själva är blinda för denna urvalsmöjlighet.

⁶Medvetenhet är alltid medvetenhet i materien. Denna medvetenhet kan aktiveras (utvecklas) från enbart subjektiv till också objektiv, medvetenhet om materien. Men också då kan den uppfatta endast sin egen materia och alla lägre slag. För att konstatera de högre materieslagens och världarnas existens måste man skaffa sig objektiv medvetenhet om denna högre materia. Emotional objektiv medvetenhet, klärvoajans, ger – teoretiskt och i bästa fall – kunskap om emotionala och fysiska världarna. I praktiken ger den inte så mycken kunskap ens om dessa världar, som strax skall visas. Om mentalvärlden och de allt högre världarna förblir klärvoajanten alltså okunnig. Han anar oftast inte deras existens, vilket förklarar varför de flesta klärvoajanter känner till bara "materiella världen" och "andevärlden", som de kallar fysiska och emotionala världarna.

⁷Klärvoajansen är en osäker och begränsad kunskapskälla, och det på flera grunder.

⁸Att se är inte detsamma som att förstå. Den fysiska världen med dess livsformer, naturprocesser, lagar etc. har mänskligheten lärt sig att förstå allt mera genom sin kollektiva erfarenhet och vetenskapliga forskning. Men klärvoajanten kastas in i en värld, som han inte haft någon egen erfarenhet av. Hans vetenskapliga kunskap om den världens speciella karaktär, materieförmer, olika slags medvetenhet, energier, invånare etc. är lika med noll. Alla hans

betraktelsesätt är fysiska, bildade utifrån erfarenheter i den fysiska världen, uppfattning av fysisk tid och fysiskt rum till exempel. Han ser bara vad han redan vet, eller tror sig veta. Det blir en genomgående missuppfattning, även om vissa detaljer kan bli korrekt observerade.

⁹Den största vanskligheten ligger emellertid i faktum att emotionalvärlden är begärens speciella värld. Allt emotionalt, alla önsknings- och förväntningar (också omedvetna) antar genast konkreta former i emotional materia. Det är oundvikligt att klärvoajanten tar dessa emotionalformer för bestående verklighet. Det är i denna värld, som religiösa möter sina gudar, mästare, andliga ledare. Där får man bekräftelse på alla sina förutfattade åsikter. Man ser ju, att de är verkligheter och blir ännu fastare i tron på dem. Fri från beroendet av detta illusionsliv blir människan först, när hon utvecklat den högsta mentala eller kausala medvetenheten. Då kan hon också rätt använda emotional och mental klärvoajans.

¹⁰Om klärvoajansen vore en väg till kunskap om verkligheten och livet, så skulle mänskligheten ha löst alla sina kunskapsproblem för länge sedan. Ty klärvoajans är inte svår att utveckla, och klärvoajanter finns det ganska gott om. Men när de försöker göra lärosystem av sina upptäckter i "andevärlden", kommer de aldrig fram till samstämmiga resultat vad gäller det väsentliga. Detta visar alltför tydligt, att de bara glimtvis nått den bestående verkligheten. Mestadels har de sett sina egna emotionalformer.

¹¹Detta faktum bör dock inte avskräcka forskare, som i likhet med dr Karagulla söker utröna i vad mån emotionala klärvoajanter kan iakttaga överfysiska processer, som föregår eller förorsakar de fysiskt konstaterbara (t.ex. fysiologiska). Esoteriken är något helt annat än på emotional klärvoajans uppbyggd ockultism. Esoterikerna har också i alla tider varnat för att utveckla klärvoajans. De har som ett axiom hävdad, att "ingen självlärd skådare någonsin såg riktigt". Swedenborg, Ramakrishna, Steiner, Martinus var alla självlärda.

¹²Esoterikernas ståndpunkt i kunskapsfrågan formulerade Buddha klarast av alla för 2500 år sedan: Människan kan inte på egen hand lösa de stora problemen om guds existens, själens odödlighet och livets mening. Hon kan inte nå kunskap om tillvaron. Det är en uppgift för övermänniskliga intelligenser.

¹³Därmed är inte sagt att människan inte skulle kunna begripa en kunskap om verkligheten, om hon fick den till skänks av övermänniskliga intelligenser och anpassad till hennes nivå av begripande.

¹⁴Esoteriken är denna kunskap. Människan är det lägsta slag av väsen som kan begripa den i någon form. Närmast övermänniskliga väsen har utformat den på grundval av sin ofantligt större livsförståelse och med den ytterligare kunskap de i sin tur fått från ännu högre väsen. På detta sätt blir esoteriken bekräftad genom hela serien allt högre intelligenser upp till dem i den högsta kosmiska världen. Därav dess auktoritet.

¹⁵Det finns ingen absolut okunnighet. Redan i mineralriket gör monaden erfarenheter och lär sig av dem. Och människan har skaffat ett oerhört vetande om den fysiska världen. Men om kosmos och dess allt högre världar, om medvetenhetens utveckling i dem, om högre slags väsen, om tillvarons mening och mål, förnuftighet och lagenlighet, är hon djupt okunnig. Och denna kunskap är den väsentliga, viktigare än alla tekniska uppfinningar. Det är därför esoteriken ensam ger kunskap, i en djupare, kvalitativ betydelse.

¹⁶I alla tider har människan utformat mer eller mindre idiotiska livsåskådningar, religioner och politiska ideologier, utan kunskap om verkligheten, utan förståelse för livets mening. De har i regel varit både kunskaps- och livsfientliga. Både naturforskarna och esoterikerna (ibland förenade i samma person) har fått kämpa för kunskap och tankefrihet.

¹⁷I vår tid har många människor, framför allt i Västerlandet, en ny inställning, alldeles olik alla de gamla, en inställning som möjliggör kunskap. Traditioner och äldre tänkesätt är för dem inte självklart riktiga bara därför att de är gamla och invanda. Människor ifrågasätter, undersöker själva i stället för att lita till auktoriteter, vill veta mera och djupare. Detta är oerhört glädjande. Först med denna nya inställning har esoteriken kunnat bli offentlig.

¹⁸Endast esoteriken kan ge en hållbar lösning av världsgåtan. I sin hylozoiska form har den

gjorts så enkel, att varje skolbarn kan lära sig begripa den. Ändå är hylozoiken det mest omfattande och samtidigt fullständiga tankesystem, som någonsin lagts fram. Den innehåller inga motsägelser och går inte att vederlägga. På ingen punkt står den i motsättning till de fakta om fysiska verkligheten som människans egen forskning definitivt konstaterat. Dessutom kommer alla nya fakta, som mänskligheten konstaterar, att automatiskt finna sin naturliga plats i systemet. De förklaringar, hylozoiken presterar på otaliga fenomen och fakta, som annars inte skulle kunna förklaras, visar att detta system är överlägset alla andra. Den som i filosofins, teologins och vetenskapens historia själv konstaterat hur lätt det varit för alla tiders lärda att tro på alla slags absurditeter, hur litet av förnuft och sanning det funnits i mänsklig spekulering om det överfysiska, torde kunna inse att ett system som hylozoiken inte kan konstrueras av ett mänskligt intellekt. Hylozoiken antyder därmed sitt övermänskliga ursprung.

¹⁹Människan kan inte konstatera huruvida ett esoteriskt system stämmer överens med verkligheten. Esoteriken blir därmed auktoritativ. Kritiker av esoteriken har därför ansett att den måste bli enbart tro. På den kritiken svarar esoterikerna att deras system inte får bli en ny tro. Systemet får inte accepteras okritiskt, på emotionala grunder utan endast på mentala. Det gäller att analysera, begripa och förstå, inte bada i känslor av ”det underbara med denna lära”.

²⁰Kritisk inställning är absolut nödvändig, har för övrigt varit uppmuntrad och utlärd i de esoteriska skolornas elementära undervisning. Med kritisk inställning menas saklig, allsidig bedömning med klar blick för både förtjänster och brister. Negativ, ensidig kritik är emotional och sakligt sett värdelös.

²¹Esoteriken och särskilt dess västerländska form, hylozoiken, bör kunna bli en arbetshypotes, ett antagande tills vidare, för alla intelligenta, sökande människor.

²²Hur man ställer sig till hylozoiken som arbetshypotes visar oss de skarpsinniga tänkare, som godtagit den: ”Så långt vi kan se, är den förnuftig och motsägelös. Så långt vi kan praktiskt pröva den, har den visat sig stämma överens med verkligheten. Vi skall förkasta den, om detta skulle visa sig icke bli fallet i framtiden. Vi skall godtaga en förnuftigare, riktigare förklaring, ifall en sådan framträder.” Ett sådant resonemang behöver intet försvar och står över all kritik.

Ovanstående text utgör avdelning TVÅ av boken *Förklaringen* av Lars Adelskog. Copyright © by Lars Adelskog 1991 och 2017.